

DOI: <https://doi.org/10.53486/sstc2024.v1.54>

CZU: 338.48:659.122(478)

LOCAL TOURISM AS A MEANS OF REGIONAL DEVELOPMENT AND A TOOL FOR PROMOTING THE IMAGE OF THE COUNTRY

TURISMUL LOCAL CA MIJLOC DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ȘI CA INSTRUMENT DE PROMOVARE A IMAGINII ȚĂRII

ISPIR Irina, studentă, specialitatea: SHT

PROCA Adriana, studentă, specialitatea: SHT

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autori: ispir.irina@ase.md

² proca.adriana@ase.md

Abstract: The present research analyses the impact of local tourism on regional development and the country's image, aiming to identify specific opportunities and challenges. The objectives are to assess the economic, social and cultural contribution of local tourism and to formulate recommendations for its sustainable development. Methods of analysis include literature review, collection and analysis of statistical data. It is expected to improve understanding of the impact of local tourism, identify strategies for sustainable development and raise awareness of its importance for the economy and the image of the country. The recommendations made will aim to maximize the benefits for the regions and the country as a whole, ensuring sustainable development of this strategic sector.

Keywords: Advertising, Marketing, Tourism Development, Tourism Marketing.

JEL CLASSIFICATION: M30, M31, Z33.

INTRODUCERE

Schimbările de pe piața turistică sunt astăzi generate de evoluția societăților, tehnologiilor și a preferințelor consumatorilor, iar turismul local deține rol semnificativ. Turismul local a cunoscut o creștere semnificativă în ultimii ani, dar încă există un potențial considerabil de dezvoltat și exploatat. În acest sens, există o diversitate de resurse turistice naturale și antropice nevalorificate pe deplin, care exploatate fiind, pot contribui semnificativ la dezvoltarea regională și la promovarea imaginii de țară. Deci, promovarea eficientă a turismului local poate favoriza diversificarea ofertei turistice a Republicii Moldova și la creșterea numărului de turiști străini.

Obiectivele prezentului articol se referă la analiza potențialului turistic al Republicii Moldova și identificarea factorilor care influențează dezvoltarea turismului local, dar și evaluarea impactului turismului local asupra dezvoltării regionale și formularea de recomandări pentru o mai bună valorificare a potențialului turistic al țării.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Turismul local se referă la călătoriile și activitățile turistice realizate de către locuitorii unei regiuni în interiorul aceleiași regiuni. În Republica Moldova, sectoarele care contribuie cel mai mult la formarea PIB-ului sunt agricultura, industria de prelucrare a producției agricole, comerțul, transportul și telecomunicațiile, iar turismul ocupă un loc nesemnificativ. Turismul în Moldova a cunoscut o creștere în ultimii ani, iar în anul 2022, aceasta a fost vizitată de 4,7 milioane de străini, dintre care 162.000 de turiști. [1]

Efectele pe care le are turismul asupra economiei naționale țin în cea mai mare parte de *participarea la formarea PIB-ului*. În acest sens, în anul 2022 turismul a generat 317 milioane USD, ceea ce reprezintă 2,2% din PIB-ul Moldovei, iar pentru 2023, numărul turiștilor a crescut cu 110% față

de perioada ianuarie-iunie 2022 [1]. De asemenea, turismul permite [2] *formarea de locuri de muncă*, adică în urma dezvoltării turismului beneficiază mai multe categorii de agenți economici (structurile de cazare, restaurantele, agențiile de transport, agențiile de turism, tur-operatorii, șoferii de taxi și alți transportatori, ghizii turistici, alimentația publică, asigurările și serviciile bancare, agrementul). În turism sunt angajați un număr mare și divers de persoane, atât personal necalificat, cât și personal strict specializat. Mai mult decât atât, există și alte industrii de susținere, care la rândul lor, satisfac nevoile industriei turismului, în mod direct sau indirect, în dependență de necesitățile și cernitele turiștilor. Dezvoltarea turismului local stimulează investițiile în infrastructura locală (drumuri, transport public, hoteluri, restaurante, parcuri de agrement și interes social, instituții cultural-artistice, etc.), care poate atrage mai mulți turiști și contribuie la creșterea calității vieții locuitorilor.

De asemenea, turismul local *stimulează antreprenoriatul local*, atât prin apariția și dezvoltarea micilor afaceri locale (pensiuni, agro-pensiuni, magazine de suveniruri și obiecte de cult, manufactură și produse hand made, restaurante cu specific local), cât și contribuie la diversificarea economiei locale și la crearea de noi oportunități de afaceri. Pe lângă faptul că turismul are un rol important în economie, acesta are un impact asupra societății și culturii reflectat prin [2]: *promovarea tradițiilor și culturii locale*, promovarea prin intermediul festivalurilor, târgurilor de artizanat, demonstrațiilor culinare etc., lucru ce poate ajuta la conservarea identității locale și la creșterea gradului de conștientizare a valorilor culturale; *educația interculturală* prin turismul local se facilitează interacțiunea dintre oameni din diferite culturi, contribuind la educația interculturală și la combaterea prejudecăților, lucru ce duce la o mai bună înțelegere a diversității culturale și la o societate mai tolerantă; *creșterea calității vieții* prin îmbunătățirea infrastructurii locale, crearea de oportunități de recreere și educație și diversificarea ofertei culturale. Acest lucru poate face ca o regiune să fie mai atractivă pentru locuitori și turiști deopotrivă.

În același context, un aspect foarte important este efectul turismului asupra imaginii țării noastre. Prin „*imaginea țării*” specialiștii denumesc, tradițional, „*un complex de caracteristici ale sistemului statal care s-au constituit în procesul dezvoltării evolutive ale țării*” [3]. Potrivit unui studiu elaborat de “Magenta Consulting”, unde au participat 606 respondenți, turiștii și diaspora (44%), asociază Moldova cu vinul, 25% asociază Moldova cu bucate tradiționale, 16% cu o țară frumoasă și 14% cu oameni prietenoși. Asocierile menționate țin de **familie, respect, evenimente, festivaluri și tradiții**, iar cei mai mulți din diasporă (48%) asociază Moldova *cu familia/patria* [4].

Conform studiilor elementele cheie ale unei imagini turistice atractive se consideră a fi: *Siguranța*, o țară sigură este o țară atractivă pentru turiști; *Ospitalitatea* localnicilor este un factor important pentru o experiență turistică plăcută; *Curățenia*, o țară curată și îngrijită face o impresie pozitivă asupra turiștilor; *Infrastructura* turistică bine dezvoltată este esențială pentru a facilita călătoriile și a oferi o experiență confortabilă turiștilor; *Atracții turistice* printr-o gamă variată de atracții turistice, de la monumente istorice la destinații naturale, poate atrage turiști cu diverse interese.

Analizând aspectele de bază ce țin de turismul local ca potențial considerabil în dezvoltare, ce poate aduce beneficii economice și sociale durabile pentru comunități și regiuni, putem formula anumite acțiuni și strategii cu scopul promovării acestuia pe plan internațional:

- *Participarea la târgurile și expozițiile naționale și internaționale*. De exemplu, în Republica Moldova, anul acesta în perioada 16-18 februarie s-a desfășurat a XXVII-a ediție a expoziției “Tourism & Travel Expo”, unde au participat o mulțime de agenți economici locali și internaționali, printre care: ÎM “CHATEAU VARTELY” S.R.L., “PENSIUNEA BUTOIAȘ”, “PANDA TUR” S.R.L., “VILA DORULUI HOTEL&RESTAURANT”, “CAPITAL GEORGIA TRAVEL”, “GEORGIA TRAVEL RSP”, MINISTERUL TURISMULUI DIN BULGARIA, “ASOCIAȚIA PENTRU ROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA TURISMULUI – PRAHOVA”, Î.S. “CALEA FERATĂ DIN MOLDOVA” [5], structuri responsabile de cultură și turism din centrele raionale ale Republicii Moldova și alții. Acest eveniment este o oportunitate pentru agenții economici să interacționeze cu potențiali clienți și parteneri, să își promoveze afacerea și turismul din țara noastră și să valorifice resursele turistice care le avem;

- *Promovarea online* a destinațiilor turistice locale prin campanii de marketing, social media, conținut pe rețelele sociale, website-uri dedicate turismului. La momentul actual blogurile sunt o tendință care ar putea fi folosită pentru demonstra și descriere locurile și destinațiile turistice din Republica Moldova;

- *Colaborarea cu agenții de turism din exteriorul țării* prin dezvoltarea de parteneriate cu agențiile de turism din alte țări pentru a include destinațiile locale în circuitele turistice oferite;

- *Implicarea organelor publice în promovarea turismului din Moldova* (cum ar fi: instituții, structuri, ministere, ambasade, asociații, instituții) prin diseminarea și participarea la proiecte internaționale. Moldova s-a plasat pe locul 9 la "Competiția Globală de Film de Turism" din 56 țări participante. Participarea Moldovei la competiție a fost posibilă cu sprijinul Asociației Naționale pentru Turism Receptiv (ANTRIM), ce contribuie la dezvoltarea durabilă a sectorului turistic și sporind vizibilitatea Moldovei la nivel global.[6] De asemenea, integrarea și participarea în proiecte educaționale naționale, transfrontaliere și internaționale a instituțiilor de învățământ care pregătesc specialiști pentru sfera turistică pot fi piste valoroase pentru conștientizarea, valorificarea, dar și promovarea turismului local pe plan internațional. În acest sens, putem da exemplu implicarea studenților Academiei de Studii Economice din Moldova (ASEM) în cadrul proiectului transnațional "Valorificarea turismului în orizontul local" cu echipa "Hai Cu Noi", care au desfășurat o serie de activități ce promovează imaginea țării, dar și călătorii în locurile pitorești realizate alături de alți colegi din România, reprezintă pași mici dar semnificativi de a promova diferite forme de turism și drumețiile în rândul tinerilor pasionați de turism. [7]

Printre **oportunitățile de dezvoltare a turismului local** putem menționa *diversitatea resurselor turistice* a Republicii Moldova, care are un potențial turistic considerabil natural și antropic și *resurse și potențial uman* care permit îmbunătățirea calității serviciilor turistice, *patrimoniu cultural* vast, interesant și unic, *gastronomie și vinificație* excepțională, *experiență* incomparabilă, *momente* remarcabile generate de peisajul și locația Moldovei [8]. Însă, pe lângă cele menționate specificăm și anumite **provocări specifice sectorului turistic local din Republica Moldova**, cum ar fi *lipsa infrastructurii adecvate* (conform Băncii Mondiale, doar 42% din drumurile publice din Moldova sunt în stare bună; lipsa de facilități turistice adecvate, precum toalete publice, zone de picnic, indicatoare turistice [9]), *sezonalitatea turismului* (70% din turiștii străini vizitează Moldova în perioada de vară [10]); *promovare insuficientă* (bugetul pentru promovarea turismului în Moldova este semnificativ mai mic decât în alte țări din regiune, se simte lipsa unor strategii de promovare turistică coerente și eficiente[11]); *lipsa forței de muncă calificate* (doar 20% din personalul din industria turistică are studii de specialitate, în Moldova este lipsa de programe de instruire și perfecționare profesională pentru personalul din industria turistică [12]) ș.a.

CONCLUZII

Republica Moldova are un potențial turistic considerabil, datorită diversității resurselor turistice naturale și antropice, iar turismul local poate contribui semnificativ la dezvoltarea regională și la promovarea imaginii de țară. Acesta are un rol important de jucat în dezvoltarea regiunilor și a țării în ansamblu, iar investițiile în acest sector și implementarea unor strategii eficiente de dezvoltare pot duce la o creștere semnificativă a veniturilor din turism, la crearea de noi locuri de muncă și la îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii Republicii Moldova. Deci, implementarea strategiilor și recomandărilor prezentate în această lucrare poate contribui la o dezvoltare turismului local, generând beneficii economice, sociale și de mediu pentru Republica Moldova. Pe finalul acestui articol, ținem să recomandăm pentru o dezvoltare durabilă a turismului local următoarele: stimularea investițiilor în turismul local, dezvoltarea de parteneriate public-private, promovarea oportunităților de investiții, îmbunătățirea infrastructurii turistice, diversificarea ofertei turistice și valorificarea resurselor turistice locale. Promovarea eficientă a turismului local poate favoriza diversificarea ofertei turistice a Republicii Moldova și la creșterea numărului de turiști străini.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. <https://mc.gov.md/ro/content/moldova-este-topul-preferintelor-calatorilor-din-intreaga-lume#:~:text=Turismul%20%C3%AEn%20Moldova%20a%20cunoscut,%25%20din%20PIB%2Dul%20Moldovei.>
2. ROMAN LIVANDOVSCI, IGOR MELNIC, IVAN FAINA, ANA TURCOV. **IMPACTUL TURISMULUI ASUPRA COMUNITĂȚILOR LOCALE**. Conferinței Științifice Internaționale „Competitivitatea și Inovarea în Economia Cunoașterii”, Vol. 2, 28-29 septembrie 2018, E-ISBN 978-9975-75-933-5.
3. Галумов Э. Имидж и дипломатия // Информация. Дипломатия. Психология. - Москва: Известия, 2002, p. 169.
4. <https://tv8.md/2023/11/12/infografic-moldova-tot-mai-atractiva-pe-harta-turismului-european-cu-ce-este-asociata-cel-mai-des-potrivit-unui-sondaj/246460>
5. <http://molDEXPO.md/upload/expositions/catalogs/646216fee49ba.pdf>
6. <https://moldovalive.md/moldova-shines-9th-place-victory-in-global-tourism-film-competition/>
7. https://www.facebook.com/Valorificarea.turismului.in.orizontul.local/?locale=ro_RO,
https://www.facebook.com/search/top?q=proiect%20transna%C8%9Bional%20%22valorificarea%20turismului%20%C3%AEn...&locale=ro_RO
8. Oportunități de dezvoltare a turismului local.
https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/intr40_12_0.pdf
9. <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2023/11/15/building-roads-in-rural-moldova-connecting-communities-to-opportunity>
10. <https://seasonsyear.com/Moldova>
11. <https://www.whereandwhen.net/budget/moldova/>
12. <https://www.usaid.gov/moldova/news/moldova-taps-tourism-industry>

Coordonatorul științific: REMEȘOVSCI Natalia, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: +37362006272
e-mail: remesovski@gmail.com